

”Empiri” i studieområdeprojektet SOP på HTX

- Supplerende begrebsafklaring til studieområdet, htx

Forholdet mellem problemstilling, problemformulering og opgaveformulering i SOP

Hensigten med SOP er at tænke ”sag” og ”problem” før fag, specifik metode, specifik teori og specifik empiri. Der findes altså ikke nogen liste af godkendte emner forlods. Eleverne skal selv – under vejledning – arbejde sig frem imod unikke problemstillinger og problemformuleringer med brug af alt, hvad de har lært og alle deres erfaringer fra fagene og de forudgående SO-projekter. Vejlederne skal ”løbe med” på elevernes problemstillinger og problemformuleringer, for så vidt at de kan holde sig indenfor rammerne af, at underbygger den faglige fordybelse og de forhold der i øvrigt angives i læreplanens 4.2.1. Det må formodes, at hovedparten af vores elever kan lave gode nok problemstillinger og problemformuleringer, også under indtryk af at processen foregår under vejledning.

Empirien i SOP

Empiri i SOP – hensigten

Den overordnede hensigt med SOP set i forhold til tidligere SRP er at styrke htx’s tradition for problembaserede projekter. Eleverne skal i højere grad end hidtil skabe deres eget projekt, som de er vant til det i projektfagene. Pointen i SOP er derfor overordnet og ideelt, at eleven driver værket. Eleven gør dette – under vejledning – ved at vælge en problemstilling.

Problemstillingen og den efterfølgende afgrænsede problemformulering styrer derefter empirivalget.

SOP indeholder begrebet empiri, fordi hensigten med SOP er, at eleven (og vejledere) reflekterer over de data/materialer, som eleven vælger at lægge til grund for sine undersøgelser.

Hvad definerer empiri i SOP-sammenhæng?

Empiri er et alment videnskabeligt begreb på linje med teori og metode. Empiri omfatter de data eller det materiale, som eleven kan undersøge på og analysere ved brug af fagernes teori og metoder. Empirien antager overordnet forskellig natur alt efter de indgående fag. Derfor betegnes empiri i nogle fag data, andre fag materialer, tekster eller værker. Data kan være eksperimentelle data, statistiske data (igen på tværs af fag og videnskabelige hovedområder) eller interviewbaserede data (kvalitative og/eller kvantitative). Tekster kan være skønlitterære tekster, billeder, programmer (software). Materialer kan være artefakter (fysiske genstande, nutidige eller historiske).

Empiri vil altså være forskellige fænomener alt efter fag, og derfor er empiri defineret bredt og skal forblive bredt, da ingen kender elevernes problemstillinger nu og fremadrettet.

Fagkonsulenter:
Pernille Kaltoft & Anders Kristensen

Hvad er empiri i mit fag?

De to indgående fags faglighed vil ofte fordre forskellige typer empiri. I nogle fag er det tydeligt beskrevet i læreplan og vejledning, hvad der specifikt regnes for empiri i faget. Uanset graden af detaljering i de forskellige fags læreplaner og vejledninger skal valget af empiri altid være med hensyn til elevens problemstilling.

Hvad afgør "god" empiri?

Det er i sagens natur elevens problemstilling og tilhørende problemformulering, der styrer valget af empiri. Processen starter ved elevens refleksion over, hvordan en given problemstilling kan undersøges. Denne refleksion kan i sig selv føre til skift af problemstilling. Målet er at nå frem til et valg af empiri (materialer, tekster, data), der ved undersøgelse/analyse/fortolkning ved hjælp af valgte teorier og metoder fra fagene, giver svar på de i problemformuleringen stillede spørgsmål. Valget af empiri er en del af denne afklaringsproces, sammen med valg af teori og metode frem mod en brugbar problemstilling og problemformulering. "God" empiri kan altså ikke diskuteres uafhængigt af problemstillingen og teori- og metodevalg.

Empiri er ikke metode og analyse

Metoderne og analyser er ikke empiri. Metoderne er de faglige værktøjer, som eleven enten vælger 'at indfange' sin empiri med og/eller at behandle denne empiri med. Fagernes metoder må således overvejes i forhold til den type konkret empiri, som eleven ønsker at få fat i, eller har til rådighed for analysen.

Skal eleven lave forsøg og undersøgelser?

Der er ikke krav om, at eleven selv skal skabe empirien. Eleven må naturligvis hellere end gerne, og det vil give rigtig god mening i forhold til mange typer problemstillinger, men det kan også være allerede skabt empiri, f.eks. andres undersøgelsesdata, tekster, statistikker etc.

Om det ene eller det andet vælges, afhænger derfor altid af elevens problemstilling, de faglige traditioner og muligheder, den konkrete elevs ressourcer og skolens ressourcer.

Hvad bedømmes i forhold til empiri?

Læreplanens faglige mål angiver, at eleven skal kunne: *"kombinere viden og metoder fra fagene til indsamling og analyse af empiri og bearbejdning af problemstillingen"*

I de skriftlige bedømmelseskriterier angives det, at man vurderer elevens evne til: *"kombination af empiri og teori i behandling af problemstillingen"*.

I de mundtlige kriterier er empiri ikke nævnt direkte, men man kan naturligt spørge ind til elevens anvendelse af empiri under kriterierne: *"faglig dybde og selvstændighed i den faglige dialog om projektet"* og *"forståelse af de indgående fags og faglige metoders muligheder og begrænsninger i forhold til arbejdet med den valgte problemstilling, og overvejelser om kvaliteten af den opnåede viden."*

Der henvises i øvrigt til vejledningens beskrivelse af empiri, samt FAQ for SO/SOP på EMU:
<https://www.emu.dk/htx/studieområdet/faq>